

ЗНАЧЕННЯ МЕТА SKILLS ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Подлісецька О.О.

кандидат філол. н., доцент

кафедри мовної підготовки

Одеського державного університету

В часи штучного інтелекту надважливим є вміння вчитися новому, опанувати нові компетентності, таймменеджемент, самоменеджмент та соціальний компонент. Важливо вміти наділяти сенсом життя та кожен з його проявів. Крім уже відомих двох типів навичок, Hard skills та Soft skills, останнім часом став відомим такий термін, як Meta skills. Якщо трактувати цей термін буквально, то це навички, які «виходять за межу». Це так звані «тонкі навички», які відповідають за здатність людини навчатися. Конкретніше – це тип навички, який дає нам змогу швидше навчатися і створювати нові корисні навички, а також допомагає покращувати та розвивати інші здібності, які в нас уже є. Наприклад, вміння розмовляти іспанською мовою – це особлива навичка, а знання того, як розвивати здатність вивчати будь-яку мову – метанавичка. У чому їхня головна мета? Вони призначені для розвитку мислення зростання, яке дає змогу впровадити в життя безперервну освіту (lifelong learning), щоб розвивати нові компетенції в середовищі, що постійно розвивається і змінюється. Яка здатність скілів? Є фактор, який доводить в соціумі парадокс Ганса Моравіка, чеського вченого: саме креативний клас дуже легко замінити штучним інтелектом (шахи, шашки, покер тощо), а от фізичну роботу мережа не замінить. В цьому й полягає парадокс.

Цей парадокс доводить, що людина має соціалізуватися та розвиватися, оскільки саме якості людини штучний інтелект не замінить. Лідерство, колаборація та емпатія є необхідними якостями соціального інтелекту, хоча остання якість є присутньою і в емоційному інтелекті [1].

Є ряд важливих навичок, які є навичками для вправданення безперервну освіти (lifelong learning). Це такі навички, як пошук мети, визначення больових точок, самосвідомість, креативність та адаптивність.

Ми визначимо особливості всіх навичок при викладанні української мови професійного спрямування для здобувачів вищої освіти. Пошук мети є важливою навичкою для будь-якого професіонала. Майбутній фахівець, який йде до мети, має бути готовим до перешкод та складних ситуацій. Виклики, які ставить життя перед студентом, варто долати та мати мотивацію для цього. Важкість навчання, нестача часу, демотивація – ті перешкоди, які можуть і мають долати студенти, навчаючись всім дисциплінам.

Самосвідомість – навичка, яка дозволяє студентам самим виставляти собі бал, бути усвідомленими здобувачами, розуміти, що саме на даний момент треба засвоїти для досягнення їхньої мети. Самосвідомість дозволяє керувати емоціями та уникати негативних наслідків через надмірну подекуди кардинальність у прийнятті рішень. Здобувачі освіти при дотриманні цієї навички націлені на здобуття знань та не розпорошують увагу на менш важливі речі. Самосвідомість — це здатність розпізнавати й відстежувати власні емоції та реакції в різних обставинах. Це також охоплює прийняття своїх сильних і слабких сторін та визнання своїх здібностей. Люди з високим рівнем самосвідомості можуть керувати своїми емоціями, уникаючи негативних наслідків, а також у них високий рівень самооцінки

При цій навичці студенти обирають тему доповіді ту, яка цікавить саме їх. В інший раз вони обирають навпаки, найважчу для них тему доповіді, оскільки самосвідомість відповідає за вміння усвідомити необхідність вивчати найважче. Надалі ця навичка стане необхідною якістю для досліджень, написання курсових та дипломних проєктів без надмірного втручання викладача в хід роботи.

Креативність як навичка дозволить здобувачам освіти не тримати в собі нові ідеї, а спрямовує на генерацію нових ідей та пошук нових шляхів вирішення

того чи іншого питання. При написанні есе, підготовці та проголошенні доповіді, в участі в дискусії ця риса дозволить відчувати себе вільно та не зупинятися, зустрівшись з перешкодою. Штучний інтелект важче підробить креативність, ніж числову грамотність та просторове орієнтування, логіку тощо. Людський інтелект вигідно вирізняє людину від штучного інтелекту саме завдяки тому, що людський інтелект варіює надмірне спрощення та надмірне ускладнення. Це й визначає наступну навичку – адаптивність.

Адаптивність – вкрай важлива навичка, яка дає змогу не втрачати самовладання від нових викликів, які щосекундно готує життя. Ця навичка немовби акумулює в собі всі попередні навички та уособлює вміння творчо, стійко та рішуче підійти до вирішення будь-якого питання. Вміння самоорганізуватися, вміння розумно пристосуватися до обставин, використати ситуацію, яка склалася, в своїх інтересах розвитку – це все акумулює адаптивність. Часто здобувачі освіти можуть пасувати перед новими викликами: складне завдання, відсутність часу, небажання зосередитися, низький рівень самооцінки, невідоме раніше завдання, яке виявляється не складним, якщо розібратися. Ці та інші виклики одразу можуть сприйматися негативно, якщо викладач не прививає здобувачам вищезазначені навички.

Вміння володіти собою та ситуацією швидко позбавить здобувачів освіти невпевненості, нерішучості та апатичного ставлення, якщо викладач націлений на результат. Своєю впевненістю викладач немовби «заряджає» здобувачів, і вони швидко мотивують себе на успіх у вивченні складного матеріалу. Також це стосується вміння швидко пристосовуватися до нових умов і залишатися продуктивним у нестабільні періоди. Сьогодні ця навичка важлива як ніколи, адже як казав Джеффері Євгенідіс: “Успіх залежить від швидкості адаптації до нових обставин” [1].

Визначення больових точок – це вміння спрямувати студента на виявлення своїх слабких сторін, спрямування всіх сил на те, аби їх подолати. Викладач зі

свого боку теж націлений на те, щоб спрямувати свої зусилля на подолання слабких місць студента та прогалин у їхніх знаннях [3].

ЛІТЕРАТУРА

1. Лядський І. Новаторство та кар'єрний розвиток // <https://www.youtube.com/watch?v=p3jAYOIeZaM2>.
2. Фендьо О. Soft skills: формування та розвиток гнучких метанавичок фахівців сфери управління // <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/61368>
3. Що таке meta skills і чому фахівцям так важливо ними володіти // <https://dan-it.com.ua/uk/blog/что-такое-meta-skills-i-pochemu-specialistam-tak-vazhno-imi-obladat/>